

Notat

MILJØMINISTERIET

Miljøstyrelsen

Erhverv
J.nr. MST-1222-00016
Ref. CHT/ASJ
Den 16. december 2009

Resultat af høringen af udkastet til bekendtgørelse om visse virksomheders afgivelse af miljøoplysninger

Indhold

Indledning	2
Ad 1. Generelle bemærkninger	3
Miljøstyrelsens bemærkninger.....	3
Ad 2. Manglende definitioner (§ 2)	4
Miljøstyrelsens bemærkninger.....	4
Ad 3 Berørte virksomheder (§ 7)	5
Miljøstyrelsens bemærkninger.....	5
Ad 4 Anmeldelse (§ 8)	5
Miljøstyrelsens bemærkninger.....	6
Ad 5 Regnskabets indhold (§ 9)	6
Miljøstyrelsens bemærkninger.....	6
Ad 6 Miljødata (§§ 10 og 11)	7
Miljøstyrelsens bemærkninger.....	7
Ad 7 Miljøberetning for virksomheder på grund- og miljøledelsesmodel (§§ 12-14)	8
Miljøstyrelsens bemærkninger.....	8
Ad 8 Oplysningernes form (§ 15)	9
Miljøstyrelsens bemærkninger.....	10
Ad 9 Tilsynsmyndighed eller verifikators kvalitetssikring af miljødata (§§ 17 og 18)	10
Miljøstyrelsens bemærkninger.....	10
Ad 10 Tidsfrister (§§ 19 og 20)	11
Miljøstyrelsens bemærkninger.....	11
Ad 11 Offentliggørelse (§ 21)	12
Miljøstyrelsens bemærkninger.....	12
Ad 12 Klager over afgørelser (§ 28)	13
Miljøstyrelsens bemærkninger.....	13
Ad 13 Ikrafttræden og overgangsbestemmelser (§ 30 – 33)	13
Miljøstyrelsens bemærkninger.....	13
BILAG 1- Høringsliste	14

Indledning

Miljøstyrelsen sendte den 29. oktober 2009 et udkast til ny bekendtgørelse i høring med frist for bemærkninger den 20. november 2009. Lovforslaget blev sendt i høring hos en bred kreds af myndigheder og organisationer, i alt 110 høringsparter. Listen er vedlagt som bilag.

Miljøstyrelsen har modtaget 23 høringssvar, hvoraf 11 ikke har bemærkninger til udkastet til bekendtgørelsen:

Affald Danmark

Bryggeriforeningen

Dansk Arbejdsgiverforening

Dansk Erhverv

Dansk Fjernvarme

Dansk Industri (DI)

Dong Energy Power A/S

DSB

Energi- og Olieforum.dk

Forbrugerrådet

Foreningen af Rådgivende Ingeniører FRI

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR)

Forsikring & Pension

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste (FBE)

Genvindingsindustrien (GI)

Håndværksrådet

Key2Green

International Transport Danmark (ITD)

Kommunernes Landsforening (KL)

Landbrug & Fødevarer

RenoSam

Registrerede Revisorer FRR

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (E&S)

Hvor navnet er fremhævet, indeholder svaret bemærkninger.

DI, Dong Energy Power A/S (på vegne af brancheforeningen Dansk Energi), Kommunernes Landsforening, Landbrug & Fødevarer og Danmarks Naturfredningsforening.

Udkastet til bekendtgørelsen er baseret på flertalsanbefalingerne fra Udvalget til modernisering og forenkling af de grønne regnskaber, som beskrevet i udvalgets rapport fra 2008. I dette notat refereres til "udvalget".

Bekendtgørelsen afgrænser de virksomheder, der skal udarbejde et grønt regnskab, og fastsætter indholdet og formen af regnskabet, herunder forskellige krav til virksomheder med og uden miljøledelse, hvor virksomheder med miljøledelse får færre og mere fleksible krav. Bekendtgørelsen indeholder også bestemmelser om kvalitetssikring og -vurdering af oplysninger i regnskabet samt procedurer og frister, herunder krav til brugen af det kommende digitale indberetningssystem.

I det følgende gennemgås de tolv svar med bemærkninger. Miljøstyrelsens kommentarer er samlet efter hvert afsnit. Bemærkninger af teknisk karakter er indarbejdet i bekendtgørelsen uden videre kommentering.

Høringssvarene er gengivet i hovedtræk i dette notat:

1. Generelle bemærkninger
2. Manglende definitioner (§ 2)
3. Berørte virksomheder (§ 7)
4. Anmeldelse (§ 8)
5. Regnskabets indhold (§ 9)
6. Miljødata (§§ 10 og 11)
7. Miljøberetning for virksomheder på grund- og miljøledelsesmodel (§§ 12-14)
8. Oplysningernes form (§ 15)
9. Tilsynsmyndighed eller verifikators kvalitetssikring af miljødata (§§ 17 og 18)
10. Tidsfrister (§ 19)
11. Offentliggørelse / publicering (§ 21)
12. Klager over afgørelser (§ 28)
13. Ikrafttræden og overgangsbestemmelser (§§ 30-33)

Ad 1. Generelle bemærkninger

Generelt udtrykker høringssvarene støtte til bekendtgørelsens intentioner om at modernisere og forenkle de grønne regnskaber samtidig med, at virksomhedens egen miljøindsats og miljøforbedringer holdes fokuseret. Dette tilkendegiver Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Genvindingsindustrien, International Transport Danmark og KL.

DI og Bryggeriforeningen ønsker som udgangspunkt de lovpligtige grønne regnskaber helt afskaffet, men givet at regnskaberne stadig skal aflægges, har de to organisationer udtrykt sig positivt om udformningen af bekendtgørelsen.

RenoSam ønsker, at Miljøministeriet sikrer, at indberettede miljødata og miljøredegørelser stilles til rådighed for Miljøstyrelsens benchmarking af forbrænding og deponeringsanlæg, således at virksomheder ikke skal dobbeltrapportere i forbindelse med implementeringen af den kommende affaldsbekendtgørelse.

DI og Landbrug & Fødevarer har tilbudt Miljøministeriet at bistå i forbindelse med udarbejdelse af en vejledning, og E&S har tilbudt deres hjælp i forbindelse med udarbejdelse af en kommunikationsplan, der gør brug af LET administrationskampagne og ideer til kampagneinitiativer.

Landbrug & Fødevarer foreslår, at bekendtgørelsens navn også indeholder noget om offentliggørelse, da kravene til offentliggørelse af miljøoplysninger også er et væsentligt aspekt i bekendtgørelsen.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsen.

Bekendtgørelsen udmønter lov nr. 251 af 31. marts 2009 om ændring af lov om miljøbeskyttelse, hvor formålet har været at øge effekten af de grønne regnskaber, samtidig med, at kravene til regnskaberne bliver mere fleksible og mindre administrativt tunge, og at kravene til internationale rapporteringsforpligtelser derudover indarbejdes. Tilgængeligheden og anvendeligheden af de grønne regnskaber i offentligheden skal styrkes. Miljøministeriet har med bekendtgørelsen ikke til hensigt at afskaffe de grønne regnskaber eller reducere dem til kun at overholde internationale rapporteringsforpligtelser. Som led i en effektivisering af de grønne regnskaber har Miljøstyrelsen igangsat en proces til digitalisering af de grønne regnskaber.

I forbindelse med digitaliseringsprocessen vil Miljøstyrelsen etablere en hjemmeside til miljødata, hvor det grønne regnskab kan søges og downloades. Ligeledes vil der blive etableret en dataservice, hvor data kan trækkes til f.eks. benchmarkinganalyser. Andre myndigheder og interessenter vil via denne service kunne trække relevante data.

I forbindelse med udarbejdelse af en vejledning er Miljøstyrelsen i dialog med relevante interessenter, som bidrager med indspil til vejledningstekst, eksempler og checklister.

Bekendtgørelsen handler både om afgivelse af virksomhedernes miljøoplysninger og offentliggørelse af disse, men virksomhederne har ret til, at oplysninger ikke offentliggøres i den udstrækning, forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om indsigt i miljøoplysninger tillader det. Miljøstyrelsen finder på denne baggrund ikke anledning til at ændre navnet på bekendtgørelsen.

Ad 2. Manglende definitioner (§ 2)

DI, Dong Energy Power A/S, Landbrug & Fødevarer og RenoSam ønsker, at følgende begreber defineres under § 2:

1. Hovedaktivitet
2. Moderselskab
3. Koncern
4. Utilsigtede udledninger
5. Uheld

DI mener, at der kun bør være pligt til at rapportere om emissioner fra væsentlige store uheld.

Landbrug & Fødevarer ønsker, at der i forhold til landbrug, hvor begrebet ejendom benyttes, laves en kobling og beskrivelse af sammenhængene mellem virksomhed og ejendom.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsen.

De pågældende begreber skal defineres i overensstemmelse med brugen af begreberne i anden sammenhæng, og da flere af begreberne benyttes uden for miljøområdet, finder Miljøstyrelsen det uheldigt at lave en særlig definition. Miljøstyrelsen vil i en kommende vejledning beskrive begreberne og brugen af dem i anden sammenhæng.

Det digitale indberetningssystem vil også indeholde hjælp og vejledning, herunder eksempler på, hvordan der skal indrapporteres. Begreber, som benyttes specielt i forbindelse med de grønne regnskaber og PRTR-data, er defineret. Begreber, som udelukkende benyttes i PRTR-forordningen, indarbejdes dog ikke i bekendtgørelsen, idet disse begreber allerede fremgår af forordningen, og EU-Kommissionens vejledning hertil.

”Moderselskab” og ”koncern” er ikke defineret i årsregnskabsloven eller i direktiv 2006/43/EF om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, men der er i artikel 1 i direktivet en større afgrænsning, som Miljøstyrelsen vil tage udgangspunkt i ved vejledningsteksten i det digitale indberetningssystem.

Vejledningen til implementering af PRTR-forordningen definerer ”utilisgtede udledninger” som alle udledninger, der ikke er tilsigtede, rutinemæssige eller ikke-rutinemæssige, og som skyldes ukontrolleret udvikling i udførelsen af aktiviteter i virksomheden beskrevet i bilag I i PRTR-forordningen nr. 166/2006 af 18. januar 2006.

Et uheld vil medføre en emission som følge af et hændelsesforløb i forbindelse med driften, som ikke er tilladt efter virksomhedens miljøgodkendelse, men det er ikke tanken at enhver emission, som følger af mindre ubetydelige driftsforstyrrelser, skal indrapporteres. Uheld skal på den anden side heller ikke fortolkes efter risikobekendtgørelsens bestemmelser om rapportering af uheld, fordi denne bekendtgørelse kun omfatter større uheld. Miljøstyrelsen vil udarbejde en vejledende tekst med eksempler, som skal tydeliggøre, hvilke uheld og utilsigtede udledninger der forventes indrapporteret.

Ad. 3 Berørte virksomheder (§ 7)

DI og Dong Energy Power A/S mener, at virksomheder med tyve ansatte og derunder generelt bør fritages for pligten til at udarbejde grønt regnskab. DI henviser til bekendtgørelsens bestemmelse om, at en aktivitet på bekendtgørelsens bilag 1, der udføres som biaktivitet på en virksomhed, der ikke er optaget på listen, kun er omfattet af pligten til at udarbejde grønt regnskab, hvis den er i-mærket.

DI mener, der sker en overimplementering i forhold til PRTR, hvis alle virksomheder uanset størrelse og materialeforbrug skal udarbejde grønt regnskab.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøministeriet følger udvalgsrapportens flertalsanbefaling, og det er tillige præciseret i lovforslagets bemærkninger, at pligten til at aflægge grønt regnskab vil omfatte alle listepunkter, som i dag er i-mærket, samt yderligere fem listepunkter på godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, hvor virksomhederne vurderes at have en tilsvarende miljømæssig vurdering og dermed offentlig interesse.

Således vil alle i-mærkede virksomheder og aktiviteter skulle udarbejde grønt regnskab (og indrapportere miljødata efter PRTR-forordningen) uanset størrelse og materialeforbrug.

I dag omfatter ikke i-mærkede virksomheders pligt til at udarbejde grønt regnskab kun virksomheder med mere end tyve ansatte. Grænsen er et supplement til de øvrige afgrænsninger på baggrund af art og omfang af aktiviteterne på virksomhederne, og den skal bidrage til at sikre, at meget små ikke i-mærkede virksomheder ikke pålægges uforholdsmæssigt store administrative byrder.

Et flertal i udvalget anbefalede, at grænsen skulle fastholdes for de ikke i-mærkede virksomheder på bilag 1, og bekendtgørelsen ændres, så den følger denne anbefaling. Der vil være tale om knap 40 ikke i-mærkede virksomheder, som fortsat vil være fritaget for pligten til at udarbejde grønt regnskab.

Ad. 4 Anmeldelse (§ 8)

DI, Dong Power A/S og Landbrug & Fødevarer ønsker ikke kravet om, at virksomheden skal oplyse e-mailadresse på den medarbejder, der er ansvarlig for udarbejdelsen af det grønne regnskab.

Bryggeriforeningen, DI, Dong Energy Power A/S og Landbrug & Fødevarer mener, der er tale om dobbeltrapportering, når en virksomhed i sin anmeldelse skal oplyse om navne på medlemmer i bestyrelse mv., samt hvem der er påtegningsberettiget/godkender det grønne regnskab.

Landbrug & Fødevarer mener også, at det er administrativt tungt, at virksomheden forpligtes til løbende at foretage ændringer i anmeldelsesdata, idet indberetningen af det grønne regnskab kun sker en gang årligt, hvorfor en gangbar løsning kunne være, at alle opdateringer i forbindelse med anmeldelsen sker, når det grønne regnskab indberettes.

RenoSam finder det uklart, om man skal anmelde sig til det nye system, hvis man tidligere har været forpligtet til at indlevere et grønt regnskab.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen havde i forbindelse med brugergruppemøderne om udarbejdelsen af bekendtgørelsen fået den opfattelse, at der var et ønske om at få tilføjet e-mailadressen på den ansvarlige for udarbejdelse af det grønne regnskab. Da dette alligevel ikke tilfældet, gøres denne oplysning frivillig i forbindelse med anmeldelsen.

Et af formålene med digitaliseringen af det grønne regnskab har netop været at undgå dobbeltrapportering, og Miljøstyrelsen er enig i, at det er uhensigtsmæssigt, at virksomheden skal give oplysninger om virksomhedens bestyrelse (som er nødvendige i forbindelse med § 29 omkring bestemmelser om straf), idet disse oplysninger allerede er oplyst til CVR. Desværre er en del af oplysningerne i CVR-registret ikke tilgængelige på CVR's on-line service, som udstiller de data, som Miljøministeriet og andre offentlige institutioner kan få. Derfor er det nødvendigt at bede virksomheden om disse data to gange, indtil dataservicen engang bliver udvidet. Miljøstyrelsen er i dialog med Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om muligheden for at få udvidet CVR-servicen.

Virksomhederne skal ikke anmelde sig igen, hvis virksomheden tidligere har afleveret et grønt regnskab. Første gang en virksomhed indsender sit grønne regnskab kan der være behov for at ajourføre og tilføje oplysninger, som Miljøstyrelsen ikke har kunnet hente fra CVR, for eksempel oplysning om virksomhedens hovedpostkasse, således at der kan sendes en elektronisk besked til virksomheden, når det grønne regnskab er indberettet, videresendt til tilsynsmyndigheden eller verificator.

Tidsfristerne i forbindelse med anmeldelsen skal understøtte og påminde nye virksomheder om, at der skal udarbejdes et grønt regnskab, når virksomheden har modtaget en miljøgodkendelse, der omfatter et listepunkt i bilag 1 til bekendtgørelsen om grønt regnskab. Når virksomheden anmelder sig, vil det digitale system kunne hjælpe virksomheden med at kunne opfylde sine forpligtelser med hensyn til det grønne regnskab.

Der stilles krav til, at miljødataperioden skal anmeldes senest seks måneder før ny miljødataperiode starter. Dette sker bl.a. af hensyn til rykkerprocedurerne i det digitale system. Ændringer i forbindelse med øvrige stamoplysninger kan foretages i forbindelse med indberetningen af det grønne regnskab, idet der laves en kobling mellem anmeldelsesdelen og indberetningsdelen i det digitale system, således at L&F's forslag delvist efterkommes.

Ad. 5 Regnskabet indhold (§ 9)

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste ønsker tydeliggjort, hvad regnskabet skal indeholde, og ønsker henvisning til miljøberetningen i § 12.

RenoSam påpeger, at ISO 14001-virksomheder ikke er pålagt ekstern auditering af datagrundlag, hvorfor det bør præciseres, hvem der foretager en kvalitetsvurdering.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Der introduceres to modeller, en grundmodel og en miljøledelsesmodel, i bekendtgørelsen. § 12, omfatter kun grundmodellen. Virksomheder med et certificeret miljøledelsessystem har mulighed for en mere fleksibel og forenklet indberetning, jf. §§ 13 og 14.

Bekendtgørelsen præciserer i § 9, at det grønne regnskab skal indsendes til Miljøstyrelsen, i modsætning til den gældende bekendtgørelse, hvor oplysninger sendes i forbindelse med årsregnskabet til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

§ 17 præciserer, at certificerede virksomheder kan lade den, der verificerer virksomhedens miljøledelsessystem, indtræde i tilsynsmyndighedens sted.

Ad. 6 Miljødata (§§ 10 og 11)

KL mener, at "oplysninger om energiforbrug" bør medtages.

DI, Dong Energy Power A/S og Landbrug & Fødevarer mener ikke, at § 10 præcist nok afgrænser de miljødata, der skal indrapporteres, men at der sker en udvidelse af de nuværende regler i forhold til væsentlighedsbegrebet.

Genvindingsindustrien mener, at det er uklart, hvorvidt certificerede virksomheder skal indberette PRTR-data for alle anlæg omfattet af certificeringen.

DI og Landbrug & Fødevarer mener, at § 10, stk. 4, bør flyttes til bilag 2.

Dong Energy Power A/S mener, at der i § 11 skal suppleres med stk. 4 i sætningen "som angivet i § 10, stk. 1. nr. 4-5", idet certificeret virksomheder ikke skal stilles ringere end ikke-certificerede virksomheder.

E&S opfordrer til, at Miljøministeriet undersøger mulighederne for datagenbrug, således at dobbelt-rapportering undgås.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Krav til oplysninger om virksomhedens energiforbrug fremgår af § 10, stk. 2.

Miljøstyrelsen har omformuleret § 10, stk. 3, således at væsentlighedsbegrebet fremstår mere klart.

Certificerede virksomheder skal afgive oplysninger for de emissioner og affaldsmængder, som henhører fra den hovedaktivitet samt eventuelle biaktiviteter, jf. virksomhedens miljøgodkendelse og hvis aktiviteter fremgår af bekendtgørelsens bilag 1, som overskrider PRTR-forordningens tærskelværdier. Virksomheden med et miljøledelsessystem, som dækker forskellige anlæg, som ikke nødvendigvis er omfattet af en miljøgodkendelse (hoved- og/eller biaktiviteter), behøver ikke at medtages disse anlæg i deres miljøberetning eller ifm. miljødatadelen.

Miljøstyrelsen mener, at § 10, stk. 4, bør stå uændret for at sikre størst mulig gennemsigtighed for afrapportering af affaldsdata. En overflytning til bilag 2 vil ikke bidrage til at skabe overblik over indrapporteringspligtige miljødata.

Der skal ikke suppleres med en henvisning til § 10, stk. 4, i § 11, idet denne bestemmelse er en undtagelsesregel, som omhandler væsentlighedsbegrebet. Certificerede virksomheder skal kun oplyse om PRTR-forordningens 91 stoffer, hvis disse stofmængder overskrider PRTR-tærskelværdien, og skal ikke oplyse om stoffer, som ikke fremgår af PRTR-forordningens bilag II, selvom virksomheden finder dem væsentlige.

Miljøstyrelsen har i forbindelse med digitaliseringsprocessen gennemgået et bredt spektrum af eksterne og interne databaser og registre for at undgå, at virksomhederne dobbelt-rapporterer. Det digitale indberetningssystem er koblet til CVR on-line, hvor en del af de ønskede oplysninger kan hen-

tes. Dog kan oplysninger om moderselskab, koncerner, bestyrelsesmedlemmer mv. ikke hentes fra CVR, da disse ikke er tilgængelige i denne service. Indtil denne service er etableret, må virksomhederne ændre i både CVR og i det digitale indberetningssystem til det grønne regnskab.

Ad. 7 Miljøberetning for virksomheder på grund- og miljøledelsesmodel (§§ 12-14)

KL mener, at miljøberetningen er blevet mere upræcis i forhold til kravene i den gældende bekendtgørelse. KL mener, at gældende krav om energi, transport og medarbejderinddragelse bør overføres til den nye bekendtgørelse.

RenoSam finder begreberne om koncerner og CVR-nummer uklare og spørger, om et større kommunalt selskab, som har mange P-numre – men ikke noget selvstændigt CVR-nummer (som f.eks. BOFA) kan lave en fælles miljøberetning, og om denne beretning skal indeholde alle aktiviteter, når der nu ikke er noget CVR-nummer.

DI, Dong Energy Power A/S og Landbrug & Fødevarer forslår af § 12, stk. 4 opdeles, således at redegørelsen om virksomhedens miljøteknologiske forbedringer får sit eget punkt. Ifølge DI og Dong Energy Power A/S vil dette også kunne medføre, at ISO 14001-virksomheder ligesom EMAS-virksomheder kan nøjes med at indberette § 12, stk. 1-4.

Bryggeriforeningen ønsker, at redegørelsen for de miljøteknologiske processer og tiltag udgår, idet det er vigtigere for virksomheden at redegøre for dette under indsats og resultater. DI ønsker, at kravene bliver så enkle som mulige. Landbrug & Fødevarer er uforstående overfor kravet om løbende miljøteknologiske forbedringer, som ikke indgår i udvalgets anbefalinger og heller ikke er en del af kravene i miljøledelsessystemerne i øvrigt. Der opfordres til, at der laves en fortolkning til kravet i en kommende vejledning.

Key2Green opfordrer til, at en miljøredegørelse sidestilles med ISO 14001 eller EMAS.

DI, Dong Energy Power A/S og Landbrug & Fødevarer foreslår, at det gøres mere fleksibelt, hvordan miljøberetningen afgrænses og indberettes, så længe oplysningerne i § 12 fremgår, således at virksomhedernes fleksibilitet, som diskuteret i forbindelse med udvalgsarbejdet til forenkling og modernisering af de grønne regnskaber, afspejles i bekendtgørelsens krav. F.eks. vil anden relevant dokumentation eller offentliggjort beretning, som f.eks. bæredygtighedsrapport, kunne erstatte et grøn regnskabs miljøberetning, så længe den indeholder oplysninger jf. § 12, stk. 1 nr. 1-4.

DI mener, at § 14 om indberetningen for virksomheder med miljøledelsessystemet ISO 14001 er vejledningstekst og derfor bør slettes.

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste mener, at kravet om redegørelse for en virksomheds miljøpolitik i miljøberetningen kun bør omfatte certificerede virksomheder, og at § 19, stk. 2, kun bør omhandle certificerede virksomheder.

Landbrug & Fødevarer foreslår, at §§ 13 og 14 flyttes til vejledningen og omformuleres.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøberetningens indhold og detaljeringsniveau blev diskuteret af udvalget, og der var et ønske om at modernisere og forenkle miljøberetningen, som skulle give et overblik over miljøpolitikken, mål samt indsats og resultater. Bekendtgørelsen følger flertalsanbefalingerne, hvilket bl.a. betyder, at oplysningskrav om underleverandører, internt arbejdsmiljø, medarbejderinddragelse mv. ikke længere indgår, og derved bliver frivillig i virksomhedens indberetning.

Fremover kan en koncern med flere virksomheder, som skal udarbejde et grønt regnskab, lave en miljøberetning, som dækker hele koncernen.

Virksomheder, som ejes af en kommune, vil typisk have et CVR-nummer, som indeholder mange af kommunens serviceaktiviteter (forsyningsvirksomhed, affaldsbehandling, institutioner, biblioteker m.v.), og det er tanken, at den pågældende kommunalbestyrelse kan blive regnet som "koncernens modervirksomhed".

Kommunalbestyrelsens samlede miljøberetning kan således erstatte miljøberetningen for den enkelte regnskabspligtige virksomhed, også selvom den indeholder aktiviteter, som f.eks. skole og børnehaveinstitutioner, som ikke skal lave grønt regnskab, men det betyder ikke, at miljøberetningen skal indeholde oplysninger om alle koncernens aktiviteter, hvis disse ikke er regnskabspligtige. I forbindelse med liberaliseringen af kommunens forsyningsvirksomhed vil der ske en opsplitting i selvstændige virksomheder med separate CVR-numre.

Bekendtgørelsens § 12, stk. 1, nr. 4, deles i to.

Konsekvensen af denne opdeling medfører, at EMAS-virksomheder og ISO 14001-virksomheder sidestilles, idet ISO 14001 virksomheder, fremover også kun vil skulle redegøre for § 12 stk. 1 nummer 1-4.

Miljøministeren har ønsket at styrke det grønne regnskab. Derfor er udvalgets flertalsanbefalinger suppleret med et krav om, at virksomheden skal redegøre for sine løbende miljøteknologiske forbedringer. I forbindelse med redegørelsen af de løbende miljøteknologiske forbedringer vil Miljøstyrelsen udarbejde en inspirationsliste til, hvad redegørelsen kan indeholde. Det er tanken, at inspirationslisten med bidrag fra brancheorganisationerne kan suppleres med eksempler på sådanne redegørelser.

For at hjælpe virksomhederne med at adskille kravene til virksomheder med og uden miljøledelse er det valgt at opdele kravene til miljødatadel og miljøberetning. Dette fastholdes.

Det tydeliggøres, at en miljøberetning (som kan bestå af en eller flere filer) kan være del af virksomhedens øvrige kommunikation, så længe oplysningerne i § 12 indgår. I vejledningen forventes dette uddybet med eksempler på, hvordan en miljøberetning kan se ud (for eksempel flere filer, hvor § 12, stk. 1, nr. 1-4, indgår i forskellige dokumenter, så som ansvarlighedsrapport, bæredygtighedsrapport og CSR-regnskab).

Virksomheder med ISO 14001 skal ikke lave en samlet miljøredegørelse ligesom virksomheder med et EMAS-miljøledelsessystem. Derfor finder Miljøstyrelsen, at det bør præciseres i bindende regler, hvilken form for dokumentation, der skal indgå i det grønne regnskab, således at virksomheder med ISO 14001 kender kravene til denne model. En vejledning kan give en nærmere anvisning på, hvordan virksomheder med ISO 14001 kan opfylde disse krav.

Det præciseres, at § 19, stk. 2, omhandler alle virksomheder, uanset om de har miljøledelse, således at enhver virksomhed kan bruge tilsynsmyndigheden til at kvalitetssikre miljødata.

Ad. 8 Oplysningernes form (§ 15)

Landbrug & Fødevarer foreslår at udvide overskriften til også at dække "opbevaring af regnskabsmateriale", idet kapitlet ikke udelukkende indeholder krav til regnskabet form.

DI og Landbrug & Fødevarer mener, at det grønne regnskab skal kunne indberettes på engelsk, fordi mange koncerner har engelsk som koncernsprog, og flere virksomheder opererer på det internationale marked.

DI og Landbrug & Fødevarer mener, at § 16, stk. 2, omhandler konkrete oplysninger og bør høre til § 10 omkring miljødata.

Bryggeriforeningen opfordrer til, at det digitale indberetningssystem har en udformning, som gør det til et aktivt værktøj for virksomheder, og ikke kun målrettes myndighederne.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen er enig i, at titlen på afsnittet kan udvides til "Oplysningernes form og opbevaring af regnskabsmateriale".

De grønne regnskaber har et dobbelt formål. De skal dels bidrage til fastholde og videreudvikle virksomhedernes fokus på miljøarbejde dels skabe offentlighed om virksomhedernes miljøarbejde, herunder sikre offentligheden lettilgængelig information om, hvordan miljøtunge virksomheder påvirker miljøet.

Da det ikke kan forudsættes, at den brede offentlighed har engelskkundskaber, herunder kendskab til de forskellige miljøbegreber og termer, der til fulde kan udnytte afrapporterede oplysninger og informationer på dette sprog, vurderer Miljøstyrelsen, at det grønne regnskabs værdi reduceres betragteligt, hvis det ikke afgives på dansk.

Miljøstyrelsen fastholder, at § 16, stk. 2-4, vedrører formen på data. De flyttes således ikke til § 10.

Der er i forbindelse med udviklingen af det digitale indberetningssystem etableret en brugergruppe med deltagelse af brancheorganisationer samt ad-hoc virksomhedsrepræsentanter og KL. Brugerne er kommet med indspil til opbygning, design, funktionaliteter mv., således at systemet tilpasses til at opfylde både myndighedernes og brugernes krav og ønsker.

Ad. 9 Tilsynsmyndighed eller verifikators kvalitetssikring af miljødata (§§ 17 og 18)

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR) finder det usædvanligt, at tilsynsmyndigheden i medfør af § 17 får hjemmel til at kvalitetsvurdere miljødata. FSR er usikker på, hvem der skal dække omkostninger til denne kvalitetsvurdering. FSR foreslår, at virksomhederne skal vælge verifikator eller virksomhedens revisor til at foretage kvalitetshandlingerne.

RenoSam præciserer, at virksomheder med miljøledelsessystemet ISO 14001 ikke er pålagt ekstern auditering, og såfremt en ekstern auditor skal verificere oplysningerne i miljøredegørelsen vil medføre en ekstraudgift for virksomhederne på 7-8.000 kr.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Det præciseres i bekendtgørelsen, at virksomheder med miljøledelse kan få kvalitetssikret deres PRTR-data hos verifikator, uanset om der blive udarbejdet en miljøredegørelse eller om miljøberetningen baseres på dokumentation og kontrol under ISO 14001.

Efter den gældende bekendtgørelse skal tilsynsmyndighederne udarbejde en udtalelse til det grønne regnskab (ledelsens redegørelse og oplysninger om miljøforhold). Der er således intet nyt i at tilsynsmyndighederne skal udtale sig om miljødata – på baggrund af det kendskab myndighederne har i forbindelse med godkendelses- og tilsynsarbejde.

Reglerne ændres, således at PRTR-forordningens krav om, at den kompetente myndigheder skal vurdere kvaliteten af data med hensyn til deres fuldstændighed, konsistens og troværdighed, også kommer til at omfatte regnskabspligtige virksomheder.

Tilsynsmyndigheden har hidtil udarbejdet en udtalelse til virksomheder uden omkostninger for virksomhederne, og opgaven har ikke direkte indflydelse på rådighedspuljen. Tværtimod vil der være en administrativ lettelse for tilsynsmyndighederne, at de ikke længere skal kvalitetssikre hele det grønne regnskab, men kun PRTR-data.

Hvis der stilles krav om, at alle virksomheder skal benytte sin verifikator til kvalitetssikringen af miljødata, pålægges virksomhederne en ekstra økonomisk byrde, når kvalitetssikringen af PRTR-data ikke allerede indgår i en årlig ekstern auditering af virksomheden. For at sikre størst mulig fleksibilitet hos den enkelte virksomhed, fastholdes det derfor, at virksomheden vælger, hvem der skal foretage kvalitetsvurderingen af PRTR-data.

FSR's ønske om at virksomheden benytter sin revisor til kvalitetssikring af data, er diskuteret i forbindelse med udvalgsarbejdet, hvor samme synspunkt blev fremført. Der er ikke fagligt belæg for at uddelegere beføjelsen til en part, der ikke har fokus på virksomheders miljøforhold og produktionsprocesser.

Ad. 10 Tidsfrister (§§ 19 og 20)

DI og Landbrug & Fødevarer foreslår, at der skal være mulighed for at indberette sin miljøberetning årligt uden krav om, at miljøberetningen skal omfatte tre sammenhængende dataperioder. Forslaget bundes i virksomhedens øvrige rapportering, som eks. bæredygtigheds- eller CSR rapporter, måske kun omfatter et etårigt billede af virksomhedens indsats mv..

FBE og Landbrug & Fødevarer finder det uklart, hvornår certificerede virksomheder kan bruge tilsynsmyndigheden til kvalitetssikring. RenoSam har fremsendt et tekstforslag til præcisering.

Landbrug & Fødevarer finder, det kun bør være miljødatadelen – og ikke hele det grønne regnskab, som fremsendes til tilsynsmyndigheden, fordi det kun er denne del, som skal kvalitetssikres.

DI og Landbrug & Fødevarer mener ikke, der bør indsættes tidsfrister i § 19, stk. 6 og 7, idet der er tale om et internt forhold mellem verifikator og virksomhed, som selv tilrettelægger og planlægger deres opgave.

Landbrug & Fødevarer foreslår, at fristen for indsendelse af det grønne regnskab udvides til 14 uger, idet det grønne regnskab ikke længere er koblet til årsregnskabslovens bestemmelser.

ITD foreslår, at fristen for tilsynsmyndighedens udtalelse skal være virksomheden i hænde 7 dage før fristen i § 20 udløber i stedet for 3 dage før, hvilket vil give virksomheden lidt længere tid til at kommentere udtalelsen.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Det præciseres i bekendtgørelsen, at miljøberetningen kan omfatte en kortere periode end tre miljødataperioder, men det præciseres også, at miljøberetningen skal omfatte hele miljødataperioder.

Det tydeliggøres i bekendtgørelsen, at virksomheder på grundmodellen skal have sine miljødata kvalitetssikret hos tilsynsmyndigheden, men at virksomheder med miljøledelsessystem selv kan vælge, hvem der kvalitetssikrer PRTR-data.

Hele det grønne regnskab skal fremsendes til tilsynsmyndigheden eller verifikator, således at miljødata kan kvalitetssikres i relation til de øvrige miljøoplysninger virksomheden kommer med i sin miljøberetning. Opgaven med at kvalitetssikre PRTR-data vanskeliggøres unødigt, hvis ikke data kan sættes i kontekst med virksomhedens øvrige oplysninger og informationer.

Det er korrekt, at afkoblingen af de grønne regnskaber fra årsregnskabsloven giver virksomhederne en måned mere til udarbejdelse af det grønne regnskab. Da tilsynsmyndighedens opgave begrænses, idet udtalelsen fremover kun skal forholde sig til miljødata, er det vurderingen, at den ekstra måned bør komme virksomhederne til gode. Fristen i § 19, stk 2, for indsendelse af det grønne regnskab udvides således fra 10 til 14 uger.

Ad. 11 Offentliggørelse (§ 21)

DI og Landbrug & Fødevarer opfordrer til tæt dialog om udformningen af de grønne regnskaber i forbindelse med offentliggørelsen, idet virksomhedernes indflydelse på det samlede regnskab begrænses i forbindelse med digitaliseringen af de grønne regnskaber. Begge parter tilbyder deres bistand i det videre offentliggørelsesarbejde.

Landbrug & Fødevarer ønsker at sikre virksomhedernes mulighed for at kommunikere deres miljøoplysninger i overensstemmelse med deres ønsker til design og øvrige retningslinjer for kommunikation, hvilket ifølge Landbrug & Fødevarer kan gøres ved, at der i stedet for offentliggørelse af det grønne regnskab på virksomhedens hjemmeside indsættes et krav om, at virksomheden skal etablere et link til Miljøstyrelsens edb-informationssystem. DI ønsker ligeledes kun, at der kræves en henvisning til Miljøstyrelsens system.

Bryggeriforeningen mener, at der er forskel i § 6, stk. 2, og PRTR-bekendtgørelsens § 5, stk. 2, så virksomheden ikke har mulighed for at holde oplysninger fortrolige.

E&S mener, at der er behov for en kommunikationsplan, som sikrer at virksomhederne informeres om loven.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen er i dialog med DI, Danmarks Naturfredningsforening samt Landbrug & Fødevarer omkring udformning og publicering af de grønne regnskaber. Virksomhedsrepræsentanter kontaktes i forbindelse med udvalgte temaer.

For at sikre at det grønne regnskab gøres endnu mere synligt og tilgængelig for offentligheden foreslog ministeren i forbindelse med lovforslagsforhandlingerne, at regnskabet udover offentliggørelsen på Miljøstyrelsens hjemmeside også skulle kunne findes på virksomhedens hjemmeside, når en sådan haves. Miljøstyrelsen mener, at synligheden og tilgængeligheden er den samme, hvad enten det grønne regnskab kan findes som et direkte link til Miljøstyrelsens hjemmeside eller som en PDF-fil (eller anden form for fil, som kan hentes), hvorfor § 21, stk. 2, ændres til at kunne rumme begge løsningsmodeller.

Virksomhederne har mulighed for at undlade at offentliggøre følsomme oplysninger jf. § 24. Dette forudsætter, at virksomheden udarbejder en skriftlig anmodning indeholdende en begrundelse for, hvorfor oplysningerne skal holdes fortrolige.

I forbindelse med digitaliseringen af det grønne regnskab, er der etableret en brugergruppe jf. Miljøstyrelsens tidligere bemærkninger. Der påtænkes en vejledning til brug for udarbejdelse af det grønne regnskab samt i forbindelse med indberetning i det elektroniske system, og virksomhederne vil blive skriftligt orienteret, når det digitale indberetningssystem er klar til virksomhedernes ind-

beretninger. Miljøstyrelsen mener således ikke, at der ikke er et specifikt behov for en kommunikationsplan i forbindelse med udmøntningen af loven.

Ad. 12 Klager over afgørelser (§ 28)

Landbrug & Fødevarer synes, at der skal være klagemulighed overfor de administrative afgørelser, som foretages i forbindelse med indberetning af det grønne regnskab, herunder PRTR-data.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Efter den gældende bekendtgørelse kan afgørelser om grønt regnskab ikke påklages til anden administrativ myndighed, men for at tydeliggøre, at afgørelser om aktindsigt og fortrolighed kan påklages, fremgår dette af bekendtgørelsen

Ad. 13 Ikrafttræden og overgangsbestemmelser (§ 30 – 33)

RenoSam mener, at man ikke bør ophæve de gældende regler før den 31. december 2010, da det er denne lovgivning, som skal regulerer de grønne regnskaber for 2009.

Dong Energy Power A/S mener, at det bør angives, hvordan virksomhederne skal forholde sig, hvis det digitale indberetningssystem ikke er brugbart i rapporteringsperioden.

DI mener, at såfremt der ikke er etableret et elektronisk indberetningssystem, skal det være muligt at indberette i f.eks. excel-regneark.

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste påpeger, at termen miljødatarevisionsperiode ikke findes i ISO 14001.

Miljøstyrelsens bemærkninger

De tidligere bestemmelser om grønt regnskab og PRTR skal ophæves med virkning fra 1. februar 2010, således at den kommende bekendtgørelse kan træde i kraft, og stille krav til de grønne regnskaber, som skal udarbejdes for 2009.

Det bliver præciseret i § 9, stk. 1, at det grønne regnskab skal indsendes til Miljøstyrelsen. Når det digitale indberetningssystem er i drift, skal virksomhederne, jf. § 9, stk. 3, benytte dette system. Der er ikke begrænsninger på, hvilken filtype virksomheden skal fremsende sit grønne regnskab i, såfremt det digitale indberetningssystem ikke er i drift.

Det er korrekt, at miljøledelsessystemet ISO 14001 ikke bruger termen miljørevisionsdataperiode, og det præciseres i bekendtgørelsen, at miljørevisionsdataperioden kun er relevant for virksomheder med EMAS-miljøledelsessystem.

BILAG 1- Høringsliste

92-gruppen for bæredygtig udvikling	92grp@92grp.dk
Advokatrådet / Advokatsamfundet	samfund@advocom.dk
Affald Danmark	ad@affalddanmark.dk
Akademiet for de Tekniske Videnskaber	atvmail@atv.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	ae@aeraadet.dk
Arbejdstilsynet	at@at.dk
Asfaltindustrien	ai@asfaltindustrien.dk
Beredskabsstyrelsen	brs@beredskabsstyrelsen.dk
Beskæftigelsesministeriet	bm@bm.dk
Brancheforeningen SPT	spt@spt.dk
Bryggeriforeningen	kontakt@Bryggeriforeningen.dk
By- og Landskabsstyrelsen Landsplan	blstlandsplan@blst.dk
By- og Landskabsstyrelsen Vand	blstvand@blst.dk
Byggesocietetet	info@byggesoc.dk
Center for Miljø	miljoe@tmf.kk.dk
CO Industri	keh@co-industri.dk
Cowi	cowi@cowi.dk
DAKOFA	dakofa@dakofa.dk
Danmarks Fiskeriforening	mail@dkfisk.dk
Danmarks Idrætsforbund	dif@dif.dk
Danmarks Motorunion	dmu@dmusport.dk
Danmarks Naturfredningsforening	dn@dn.dk
Danmarks private vandværker	fvd@fvd.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	post@sportsfiskerforbundet.dk
Danmarks Statistik	dst@dst.dk
Danmarks Vindmølleforening	info@dkvind.dk
Dansk Arbejdsgiverforening	da@da.dk
Dansk Autogenbrug	post@autogenbrug.dk
Dansk byggeri	info@danskbyggeri.dk
Dansk Byplanlaboratorium	db@byplanlab.dk
Dansk Energi	de@danskenergi.dk
Dansk Fjernvarme	mail@danskfjernvarme.dk
Dansk Metal	metal@danskmetal.dk
Dansk Standard	dansk.standard@ds.dk
Dansk Textil & Beklædning	info@danskmodeogtextil.dk
Dansk Transport og Logistik	dtl@dtl-dk.dk
Danske Havne	bgi@danskehavne.dk
Danske Maritime	info@danskemaritime.dk
Danske Mejeriers Fællesorganisation	info@mejeri.dk
Danske Regioner	regioner@regioner.dk
Danske Vognmænd	dtl@dtl-dk.dk
DANVA	danva@danva.dk
De Danske Skytteforeninger	dds@skytten.dk
Det Økologiske Råd	info@ecocouncil.dk

DI	di@di.dk
DMU	DMU@dmu.dk
DHI	dhi@dhigroup.com
Emballageindustrien	info@emballageindustrien.dk
Energinet.dk	energinet.dk@energinet.dk
Energistyrelsen	ens@ens.dk
enviNa	mail@envina.dk
Erhvervs- og Byggestyrelsen	ebst@ebst.dk
Erhvervs- og Selskabsstyrelsen	eogs@eogs.dk
Eurofins	eurofins@eurofins.dk
Finansministeriet	fm@fm.dk
Forbrugerrådet	fbr@fbr.dk
Forbrugerstyrelsen	fs@fs.dk
FORCE Technology	force@force.dk
Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark	info@biokemi.org
Foreningen af danske brøndborere	bestyrelsen@broendborer.dk
Foreningen af danske kraftvarmeværker	mail@fdkv.dk
Foreningen af Danske Varmforzinkere	info@zincinfo.dk
Foreningen af miljøakkrediterede miljøcertifikatorer	fsr@fsr.dk
Foreningen af Registrerede Revisorer	frr@frr.dk
Foreningen af Rådgivende Ingeniører	fri@frinet.dk
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer	fsr@fsr.dk
Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri	fm@fishmeal.dk
Forsikring & Pension	fp@forsikringogpension.dk
Forskningscenter for Skov & Land	sl@kvl.dk
Forsvarets Bygningstjeneste	fbe@mil.dk
Forsvarsministeriet	fmn@fmn.dk
Frederiksberg Kommune	raadhuset@frederiksberg.dk
Friluftsrådet	fr@friluftsradet.dk
genvindingsindustrien	info@genvindingsindustrien.dk
Green Network	sekretariatet@greennetwork.dk
Greenpeace Danmark	hoering@nordic.greenpeace.org
Grønne familier	gronne.familier@mail.dk
HK-Kommunals Miljøudvalg	44gs@hk.dk
Horesta	horesta@horesta.dk
HTS, Handel, Transport og Serviceerhvervene	hts@hts.dk
Håndværksrådet	hvr@hvr.dk
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	im@im.dk
Ingeniørforeningen i Danmark	ida@ida.dk
International Transport Danmark	itd@itd.dk
Kalk- og teglværksforeningen	kalktegl@mail.dk
KL	kl@kl.dk
Klima- og energiministeriet	kemin@kemin.dk
Kommunalteknisk Chefforening	ktc@ktc.dk
Københavns Kommune	info@okf.kk.dk

Landbrug & Fødevarer	info@lf.dk
Landdistrikternes Fællesråd	mail@landdistrikterne.dk
LO	lo@lo.dk
Miljøklagenævnet	MKN@MKN.dk
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	fvm@fvm.dk
naturklagenævnet	nkn@nkn.dk
NOAH	noah@noah.dk
Oliebranchens Fællesrepræsentation	ofr@oliebranchen.dk
Plastindustrien i Danmark	pd@plast.dk
Realkreditforeningen	mail@realkreditforeningen.dk
RenoSam	renosam@renosam.dk
Skatteministeriet	skm@skm.dk
Skov og Naturstyrelsen	sns@sns.dk
Spildevandsteknisk forening	sek@stf.dk
Teknologirådet	tekno@tekno.dk
Teknologisk Institut	info@teknologisk.dk
Transportministeriet	trm@trm.dk
Uniscrap	info@uniscrap.dk
Verdensnaturfonden	wwf@wwf.dk
Økologisk Landsforening	info@okologi.dk
Økonomi- og Erhvervsministeriet	oem@oem.dk